

Szent élet

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 1Mózes 39:9; Máté 25:34-46; 24:9-22;
János 13:34-35; 1Thesszalonika 4:1-12

*„Mert nem tisztátalanságra, hanem szentségre hívott el minket az Isten”
(1Thessz 4:7).*

KULCSGONDOLAT: Minden egyéb ajándék mellett Istentől származik a nemiség is, mégis lehetséges helytelenül élni vele.

1Thesszalonika első három fejezete főleg a múltra összpontosította a figyelmet, viszont a 4-5. fejezetekben Pál már a jövőre tekint. A thesszalonikaiak hitében voltak bizonyos hiányosságok (1Thessz 3:10), amelyek orvoslására törekedett az apostol. A levéltől csak a folyamat elindítását várta, a többit pedig akkorra hagyta, amikor ismét személyesen találkozhat a thesszalonikai hívőkkel.

1Thessz 4:1 versétől kezdődően Pál az előző három fejezetben megerősített baráti viszonyra alapoz. A hétköznapi életre vonatkozó gyakorlati tanácsot ad. A héten tárgyalt versekben a legfőbb aggodalomra adott (ám korántsem az egyetlen) probléma a nemi élet helytelenségeinek kérdésköre. Pontosan nem tudjuk, mivel váltották ki feddő szavait, de azt egészen nyíltan megfogalmazta az apostol, hogy kerülni kell az erkölcstelenséget. Nyelvezte kimondottan határozott: figyelmeztet, hogy aki tanácsát elveti, valójában nem vele, hanem magával az Úrral száll szembe. Ha meg akarjuk érteni, miért szolt Pál által az Úr ilyen határozottan e kérdésben, csak nézzük meg, hány és hány ember életében okoztak fájdalmat az efféle tiltott viszonyok!

„MINDINKÁBB GYARAPODJATOK” (1THESSZALONIKA 4:1-2)

Olvassuk el 1Thessz 3:11-13 és 4:1-18 verseit! Hogyan fejt ki bővebben a 4. fejezet a 1Thessz 3:11-13 verseiben megfogalmazott imádság gondolatait? Mi a kapcsolat Pál imája és a thesszaloniaiaknak szóló ihletett szavak között?

1Thessz 3:11-13 szakaszában, Pál imájában találunk számos kulcsszót, amelyek előrevetítik 1Thessz 4:1-18 tartalmát. Az apostol kéri Istentől, hogy a hívők „gyarapodjanak” „szentségben” és „szeretetben”, Jézus második eljövételének tudatában. E témák mind előremutatnak a 4. fejezet meghatározott szakaszaira. A mai szakaszban (1Thessz 4:1-2) Pál a „tegyen bőségesekké” kifejezést vezeti tovább 3:12 verséből, noha ez a legtöbb modern fordításban nem szembetűnő. A modern fordítások az amúgy dicséretes cél érdekében törekszenek a lehető legérthetőbb, mai megfogalmazásra, ezzel azonban az eredeti szövegben megmutatkozó összefüggéseket akaratlanul elrejthetik. A Károli-fordításban felfedezhető a párhuzam 1Thessz 3:12 és 4:1 között: Pál mindkét versben arra szólítja a thesszaloniaiakat, hogy erősödjenek a szeretetben egymás és mindenki más iránt. Az apostol már náluk jártakor építeni kezdte közöttük a kereszténység kereteit, most azonban a Szentlélek készítetésére a hiányzó részeket is pótolni igyekezett (1Thessz 3:10), rávilágítva arra, amit még nem értettek. Ennek eredményeként „mindinkább” gyarapodtak abban, amire törekedtek: az elhívásukhoz méltó életvitelben. A 4. fejezet így kezdődik: „Továbbá pedig”. Tehát a 4-5. fejezetekben Pál az előzőekben foglaltakra épít. A thesszaloniai hívők iránti barátsága képezi most következő gyakorlati tanácsai alapját. Jól indultak, de az apostol szeretné, hogy tovább fejlődjenek a tőle hallott igazságokban. Ebben a szakaszban Pál kétszer is említi Jézust különös jelentőséggel (1Thessz 4:1, 15). E részek érzékeltetik, hogy az apostol Jézus szó szerinti szavainak tanítását adja át (amit majd csak a későbbiekben jegyeztek le a négy evangéliumban), tehát a pusztán jó tanácsnál itt többről van szó. Jézus rendelte el, hogyan kell viselkedni, Pál ezt írta le. Krisztus szolgájaként a Mestertől vett igazságokat közölte.

Olvassuk el ismét 1Thessz 4:1 versét! Mit jelent Istennek tetsző módon „forgolódní”? Vajon a világegyetem Teremtője valóban törődik azzal, hogyan élünk? Miként lehetnek tetteink ténylegesen Istennek tetszőek? Mi minden következik a válaszunkból?

ISTEN AKARATA: SZENT ÉLET (1THESSZALONIKA 4:3)

1Thessz 4:3-8 szakasza egy teljes gondolati egységet képez. Az az Isten akarata minden thesszalonikai hívőre vonatkozóan, hogy szentül éljenek (1Thessz 4:3-4, 7). Mit ért az apostol a szentség alatt? Két mellékmondatban ad magyarázatot erre. Az Úr elvárja a hívőktől, hogy „*tartózkodjatok a paráznaságtól, hogy mindenki szentségben és tisztaságban tudjon élni*” (1Thessz 4:3-4, új prot. ford.). A gondolati egységet a szent élet három indítékával zárja Pál (6-8. versek): 1) Isten bosszút áll a dolgokért; 2) szentségre hívott el; 3) Szentlelkét adja segítségül. A mai és a következő két napi tanulmányban részletesebben foglalkozunk ezzel a szakasszal.

Hogyan kapcsolódik a 3. és a 7. vers tartalma? Mi az alapvető üzenete mindkettőnek? Mit mond ez nekünk ma?

A 3. vers az 1. versre épít, amelyben Pál arra emlékeztette a thesszalonikaiakat, „*hogyan kell forgolódnotok*” vagy „*élnetek*” (új prot. ford.). Ez a héber fogalom a napi életben való erkölcsös, etikus viselkedést jelenti. Az apostol a 3. versben újabb héber fogalommal utal a lelki életre és fejlődésre: „*szentté lételetek*” vagy „*megszentelődjete*” (új prot. ford.). A szentség jellemző meghatározása, hogy „*szent használatra elkülönített*”. Ebben a levélben azonban Pál még inkább körülhatárolja a kifejezés jelentését. A szentség állapotát a hívők Jézus visszatérésekor érik el (1Thessz 3:13). A 4. fejezetben viszont az apostol azt a formát választja, ami nem annyira a végeredményt, inkább a folyamatot hangsúlyozza. Inkább a „*szentté válás*” (a nyelvtani meghatározása: *nomen actionis*, azaz *ige főnév*), amiről itt szó van, mint a „*szentség*”. Istennek az az akarata, hogy haladjunk előre ebben a folyamatban (1Thessz 4:3). Nyilvánvaló, hogy Pál nem törvény nélküli evangéliumot hirdet. A Krisztusban élők tiszteletben tartják a magatartást szabályozó követelményeket. A 7. versben a „*szentség*” ellentétéként a „*tisztátalanság*” jelenik meg. Pál a 3. versben tovább tanácsolja a gyülekezetet: „*magatokat a paráznaságtól megtartóztassátok*”. Az erkölcstelenségnek fordított görög szó a *porneia*, amivel illetnénk ma a pornográfiától kezdve a prostitúcióig minden, a házasság körén kívül eső nemi aktust. Isten kegyelemből, hit által üdvözít, mindazonáltal a keresztyén életben állandóan fejlődünk kell, szakadatlanul törekedve a Krisztusban megígért tökéletesség felé.

A nemiség erős bizonyítéka Isten irántunk való szeretetének. Csakhogy számtalanszor visszaéltek már ezzel az ajándékkal, aminek következtében sokak számára inkább átokká vált, rengeteg szenvedést és bánatot okozva. Milyen döntéseket hozhatunk, hogy megvédjük magunkat az erkölcstelen életmód lehetséges veszélyeitől?

NEM ÚGY, MINT A POGÁNYOK (1THESSZALONIKA 4:4-5)

Milyen üzenetet találunk 1Thessz 4:4-5 verseiben? Mit mondanak személyesen nekünk?

Noha a 3. tanulmányban említett filozófusok felléptek az erkölcstelen kicsapongások számos formája ellen, a Pál korabeli pogány társadalmakban alig vagy egyáltalán nem volt jellemző az önmegtartóztatás. Cicero, az ismert pogány szónok így nyilatkozott: „Aki úgy véli, hogy az ifjakat tiltani kellene még a paráznákkal való viszonytól is, az kétségtelenül túlzottan szigorú... nézete nemcsak e kor szabadságával ellenkezik, hanem eleink szokásaival és felfogásával is. Hiszen mikor nem volt ez általános gyakorlat? Mikor kárhoztatta bárki? Mikor volt tilos” (idézi Abraham Malherbe: *The Letters to the Thessalonians*. The Anchor Bible. 32B köt. New York, 2000, Doubleday. 235-236. o.)? Ma sokak számára kimondottan ellenszenves bármiféle önmérséklet a nemi életben. Úgy érzik, hogy csak másutt, más korban élő emberekre vonatkoztak ilyen szakaszok: „*Mindegyiktek szentül és tisztességesen éljen feleségével, és ne szenvedélyes érzékiségben, mint a pogányok, akik nem ismerik az Istent*” (1Thessz 4:4-5, SZIT). Ám az ókori világban sem tartották jobban féken a szenvedélyeket, mint a mi világunkban ma, tehát Pál üzenete akkor sem volt elfogadottabb a társadalom szélesebb köreiből, mint ma. Az apostol abban látta a megoldást az erkölcstelenség problémájára, hogy minden férfi „*tisztességben tudja bírni a maga edényét*” (1Thessz 4:4). A *bírni* szóval fordított görög szó általában azt jelenti, hogy „megszerez”, „hozzájut”, de a „*tudja bírni a maga edényét*” szókapcsolat jelentése nem világos. Ha Pál az *edény* alatt azt érti, hogy *nő* (az ókorban valóban utaltak a nőkre az *edény* szóval, lásd 1Pt 3:7), akkor ezt mondja: minden férfi igyekezzen tisztességes házasságban élni, kerülve az erkölcstelenséget. Viszont a legtöbb mai fordítás az *edény* szót úgy értelmezi, hogy az ember saját testét jelöli, amint az új Károli-fordítás is írja: „*hogy mindegyikőtök szentül és tisztán őrizze meg testét*”. Mindkét esetben igaz, hogy Pál világosan szembehelyezkedett kora erkölcsi feslettségével. A keresztények ne viselkedjenek úgy, mint a „pogányok”. A társadalom szélesebb körének elfogadott normája számunkra nem lehet mérce. A házaselet szent, egy férfi és egy nő házassági kapcsolatára elkülönített. Amint Pál tovább folytatva rámutat a 6. versben, a szexet nem szabad könnyelműen venni; elkerülhetetlen, hogy az Isten által megszabott kereteken kívül ártalmas következményei lesznek. Ugyan ki nem látta még mások életében – vagy talán éppen a sajátjában –, hogy milyen bajok forrása lehet, ha helytelenül élnek ezzel az ajándékkal?!

ISTEN TERVE SZERINT (1THESSZALONIKA 4:6-8)

Mit fejez ki Pál az erkölcstelenséggel kapcsolatban 1Thessz 4:6-8 szakaszában?

Egy férfi, akinek számos nővel volt kapcsolata házasságon kívül, később elmondta a lelkészének: „Fiatalkoromban megtanultam úgy tekinteni a szexre és a szerelemre, mintha egy és ugyanaz lenne. Viszont amikor megnősültem, rájöttem, hogy a házasság előtti kapcsolat nemcsak testi bajokat okoz (nemi betegséget kaptam), de a gondolkozást is megzavarja. Most már keresztények vagyunk, de a feleségemnek és nekem sok küzdelmet okoztak azok a gondolati és érzelmi megnyilvánulások, amelyeket a múltammal én vittem a házasságunkba.”

Isten nem azért adta a bibliai korlátokat, mert nem akarja, hogy jól érezzük magunkat. Éppen ezek védenek az erkölcstelen életből következő fizikai és lelki károsodástól. Azért tartóztatjuk meg magunkat e téren, mert odafigyelünk arra, hogyan hat az életünk másokra. Krisztus minden emberért meghalt, senkit nem szabad kihasználni! Aki ezt figyelmen kívül hagyja, az nemcsak a másik ember, de Isten ellen is vét (lásd 1Móz 39:9). A nemi élet kérdésköre nem csupán arra vonatkozik, hogyan bánunk másokkal, hanem arra is, hogyan bánunk Krisztussal a másik ember személyében (lásd még Mt 25:34-46).

A szexualitás terén is megmutatkozik, hogy milyen a kapcsolatunk Istennel. Az Istent nem ismerő pogányok életét jellemzi a „*kívánság gerjedelme*” (1Thessz 4:5). Az erkölcstelen viselkedés abból ered, hogy az ember nem ismeri Istent. Aki figyelmen kívül hagyja a Biblia tanításait e kérdést illetően, az nemcsak e tanításokat veti el, hanem Isten szavát, sőt magát az Urat is (1Thessz 4:8).

Másrészt viszont, Isten tervét követve a nemi élet gyönyörű példa az önfeláldozó szeretetre, amivel Krisztus által vesz körül Urunk (lásd még Jn 13:34-35). Isten ajándéka, amit ha akarata szerint gyakorolnak, bemutathatja, mennyire szereti Isten az emberiséget.

1Thessz 4:7 verse szerint „szentségre hívott el minket az Isten.” Mit jelent ez? Vajon a nemi életen kívül másról is van itt szó? Ha igen, még miről?

„TEGYÉTEK A MAGATOK DOLGÁT” (1Thesszalónika 4:9-12, ÚJ PROT. FORD.)

Olvassuk el 1Thessz 4:9-12 és 3:11-13 szakaszait! Mit erősített meg Pál újból a mai szakaszban?

A görögök több szóval is utaltak a szeretetre, ezek közül kettő fordul elő az Újszövetségben. Az *eros* görög szóból (ami nem szerepel az Újszövetségben) származik az *erotikus* szó, a szeretet szexuális oldalára utalva. Az Újtestamentumban legtöbbször az *agape* fordul elő, és az önfeláldozó szeretetet jelöli, gyakran Krisztusnak a kereszten tanúsított szeretetére utalva. Szintén a szeretetre utaló görög szó a *philos*, ami a ma tárgyalt részben is előfordul. Pál arra emlékezteti a thesszalónikai hívőket, amit már tudtak a „*testvéri szeretetről*” (új prot. ford.). Ebből a testvéri szeretetet jelentő görög szóból ered Philadelphia városának a neve is. A pogány világban a *philadelphias* (szerepet) kifejezés a vérrokonok közötti szeretetre utalt, de az egyház kiterjesztette a szó jelentését a hívők közötti, vagy ha úgy tetszik, a keresztény családon belüli szeretetre is. Isten az ilyen, családias szeretetre szólít, ami Isten csodájaként tapasztalható.

Saját szavainkkal foglaljuk össze Pál tanácsának a lényegét 1Thessz 4:11-12 verseiben, amit a városi környezetben, Thesszalónikában élő hívőknek adott a munkavégzéssel, az üzleti élettel kapcsolatban!

Úgy tűnik, a thesszalónikai gyülekezetben volt több lusta, bajkeverő tag. Jézus visszatérése miatti lelkesedésükben némelyek abbahagyták a munkát, és pogány szomszédaik támogatására hagyatkoztak. Csakhogy a minden időben való készséges bizonyágtétevés nem azt jelenti, hogy az ember züllött, hangoskodó vagy akár a munkájában, akár a szomszédai között hanyag lehet. Sok kívülálló csak a keresztények hétköznapi viselkedését látva szerez közelebbi benyomást a gyülekezetről. Pál abban látta a megoldást a thesszalónikai problémára, hogy bátorította őket: ne hatalomra vagy nagyobb befolyásra törekedjenek, inkább „*csendes életet folytassatok*” (4:11), azaz, a maguk dolgával foglalkozzanak és saját kezükkel dolgozzanak. Az ókorban a létfenntartás elsődleges formája a kétkezi munka volt. Ma Pál valószínűleg ezt mondaná: „Tartsátok el magatokat és a családotokat, és tegyetek egy keveset félre arra is, hogy segíthessetek annak, akinek valóban szüksége van rá!”

Hogyan alkalmazhatnánk Pálnak e tanácsait a saját életünkre, körülményeinkre?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

„A szeretet tiszta és szent elv, de a kéjes vágy nem figyel a korlátokra és nem engedi, hogy az értelem parancsoljon neki vagy uralja. Nincs tekintettel a következményekre, nem látja az ok-okozati összefüggést” (Ellen G. White: *Mind, Character, and Personality*. 1. köt. 222. o.).

„[A szeretet] tiszta és szent, ám a természetes szív szenvedélye már egészen más dolog. Míg a tiszta szeretet minden tervébe bevonja Istent és tökéletes összhangban áll Isten Lelkével, a szenvedély nyakas, elhamarkodott, a józan ésszel ellenkező, minden korlátot felrúgó, és a választottját bálványozza. Akiben igaz szeretet van, annak egész magatartásában megmutatkozik Isten keygelme” (Ellen G. White: *The Advent Review and Sabbath Herald*. 1888. szeptember 25.).

„Aki nem akar Sátán fortélyának áldozatul esni, annak jól kell őriznie a lelkéhez vezető utat. Kerülje annak olvasását, nézését vagy hallgatását, ami tisztátalan gondolatokat ébreszt. Gondolataink ne időzzenek szabadjára mindenféle tárgynál, melyet a lélek ellensége sugall. A szívet híven kell őrizni, különben a kívülről jövő gonoszság belső gonoszságot ébreszt és lelkünk a sötétségben jár” (Ellen G. White: *Az apostolok története*. 4. kiad. Budapest, 2001, Advent Kiadó. 340-341. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) Az iménti idézetben Ellen White arról ír, hogy őrizni kell a lélekhez vezető utakat. Hogyan tehetjük ezt meg a gyakorlatban? Miként hat ennek az elvnek az alkalmazása választásainkra a szórakozás és az oktatás területén?
- 2) IThesszalonika levelében Pál gyakran használja a „mindinkább” kifejezést a jellembeli és a keresztyén életben való fejlődéssel kapcsolatban. A gyülekezetek hogyan bátoríthatják tagjaikat a „mindinkább” való fejlődésre?
- 3) Tegyük fel, egy fiatal arra kér, hogy legalább két dologgal indokoljuk meg, miért várjon a házasságkötésig az intim kapcsolattal. Mit mondanánk neki és miért?

ÖSSZEFOGLALÁS: A 4. fejezet első tizenkét versében Pál érint egy pár nehéz kérdést, amivel a legtöbb – főként városi – gyülekezetnek gondja lehet. A nemi élet magánügy, ugyanakkor a gyülekezetre nézve számos veszély származik abból, ha nem lépnek fel az erkölcsstelenséggel szemben. Az is éppen ilyen fontos, hogy milyenek látják a gyülekezetet a környéken és a munkahelyen. Pál útmutatásai e téren ma éppen olyan fontosak, mint az ő korában voltak.

TÚRMEZEI ERZSÉBET: „FUTOK”

Ballag, botorkál, siet, lépeget...
megy, fut, szalad... sántikál, vánszorog...
Hány szép szavad van, édes magyar nyelvem
arra, hogyan teszem meg az utat,
hogyan közeledem a cél felé.

„Futok!” - olvasom az ígét. „Futok!”
És szégyenkezve hajtom le fejem.
„Futok!” Le merném írni ilyen bátran?
Futok! Vagy csak sétálok, ballagok?
Vagy vánszorgok a meredek úton,
remélve, hogy mégis célhoz jutok?
Új, izmokat acélozó erőért,
életújító erőért esengek.
Hadd valljam én is boldog, biztos hittel:
Krisztus nyomán, Ki megvett drága véren,
az örök cél felé, míg el nem érem,
„futok, futok, futok”!